

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1550/25
2.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Радмиле Радић, чланова већа, у парничном поступку по тужби тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Петар Јојић, адвокат из Панчева, Ул. Војводе Радомира Путника бр. 19, против туженог ББ из ... и туженог ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Бранислав Кундаковић, адвокат из Панчева, Ул. Карађорђева бр. 10-д/1, ради накнаде штете, одлучујући по жалби тужених изјављеној против пресуде Основног суда у Панчеву, судске јединице у Ковачици П бр. 906/24 од 03.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 02.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву, судска јединица у Ковачици П бр. 906/24 од 03.12.2024. године у првом, трећем и петом ставу изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом ставом првим изреке усвојен је предлог тужиле за враћање у пређашње стање од 19.05.2007. године па је стављено ван снаге решење тог суда П бр. 270/05 од 03.04.2007. године. Ставом другим изреке, дозвољено је поступање по објективно преиначеном тужбеном захтеву тужиле учињеним поднеском од 23.10.2024. године. Ставом трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле па су обавезани тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете из догађаја од 13.10.2003. године солидарно исплате и то на име: претрпљених душевних болова због умањења опште животне активности износ од 900.000,00 динара; претрпљених физичких болова износ од 640.000,00 динара; претрпљеног страха износ од 600.000,00 динара; претрпљених душевних болова због наружености износ од 560.000,00 динара, све са законском затезном каматом од дана 03.12.2024. године као дана пресуђења па до коначне исплате. Ставом четвртим изреке, одлучено је да у преосталом делу тужбеног захтева тужиле којим је тужена тражила да се обавезе тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете из догађаја од 13.10.2003. године солидарно исплате на име и то: претрпљених душевних болова због умањења опште животне активности износ од још

100.000,00 динара, претрпељених физичких болова износ од још 160.000,00 динара, претрпљеног страха износ од још 150.000,00 динара и претрпљених душевних болова због наружености износ од још 240.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 03.12.2024. године као дана пресуђења до коначне исплате одбијен тужбени захтев као неоснован. Ставом петим изреке, обавезани су тужени да тужиљи солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 648.950,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке о трошковима спора до коначне исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиље којим је тражила да се обавезу тужени да јој исплате законску затезну камату на досуђен износ трошкова спора од дана пресуђења до дана извршности одлуке о трошковима спора.

Против наведене пресуде благовремено су жалбу изјавили тужени побијајући је, као то произлази из навода жалбе у ставу првом, ставу трећем и у погледу одлуке о трошковима из става петог изреке побијане пресуде, свако у делу који га се тиче, из свих разлога предвиђених одредбом члана 360 став 1 ЗПП-а. Трошкове другостепеног поступка нису тражили. Тужиља је благовремено одговорила на жалбу тужених. Трошкове другостепеног поступка је тражила.

Испитујући првостепену пресуду у ожалбеном делу у границама законских овлашћења предвиђених одредбом члана 372 и 388 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 125/04 и 111/09) који се у конкретном случају примењује на основу одредбе члана 506 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да жалба тужених није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361 став 2 тачка 1, 2, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази на службеној дужности. Изрека првостепене пресуде у побијаном делу је јасна, разумљива и не противречи сама себи и разлозима пресуде нити доказима који се налазе у спису и садрже јасне, потпуне и довољне разлоге о свим битним чињеницама тако да се њена законитост и правилност са сигурношћу може испитати па не стоје наводи жалбе тужених којима се указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Побијаним решењем садржаним у ставу првом изреке побијане пресуде усвојен је предлог тужиље за враћање у пређашње стање од 19.05.2007. године и стављено ван снаге решење тог суда којим се тужба сматра повученом П бр. 270/05 од 03.04.2007. године.

Према одредби члана 112 ЗПП-а, предлог се мора поднети у року од 8 дана, рачунајући од дана кад је престао разлог који је проузроковао пропуштање, а ако је странка тек доцније сазнала за пропуштање, од дана када је за то сазнала (став 2). После протеча 60 дана од дана пропуштања не може се тражити враћање у пређашње стање (став 3).

Према одредби члана 116 ЗПП-а против решења којим се усваја предлог за

враћање у пређашње стање није дозвољена жалба, осим ако је усвојен неблагоприятан или недозвољен предлог.

Будући да из садржине жалбених навода произлази да тужени ожалбено решење побијају из разлога што је првостепени суд усвојио неблагоприятан (112 став 2 и 3) то овај суд жалбу тужених у овом делу оцењује као дозвољену.

Испитујући основаност навода жалби о неблагоприятности предлога за враћање у пређашње стање по којем је првостепени суд дозволио враћање у пређашње стање и ставио ван снаге решење којим се тужба сматра повученом од 03.04.2007. године, овај суд је нашао да је жалба тужених неоснована.

Наиме, пуномоћник тужиље није приступио на рочиште заказано за 03.04.2007. године иако је о томе уредно обавештен што је потврдио потписом са записника са претходног рочишта, због чега је суд донео решење П бр. 270/05 којим је утврдио да је тужба тужиље повучена у смислу одредбе члана 296 став 2 ЗПП-а. Суд је поводом предлога за враћање у пређашње стање одржао рочиште дана 25.04.2024. године. Одлучујући о благовремености поднетог предлога првостепени суд је правилно нашао да је решење првостепеног суда П бр. 270/05 од 03.04.2007. године уручено пуномоћнику тужиље дана 18.05.2007. године у погледу којег пуномоћник тужиље дана 19.05.2007. године подноси предлог за враћање у пређашње стање (“повраћај у пређашње стање”) па је, следом наведеног овако поднет предлог за враћање у пређашње стање поднет како у оквиру рока од 8 дана од дана сазнања за пропуштање тако и у року од 60 дана од дана пропуштања јер од дана 03.04. није прошло 60 дана до дана поднетог предлога за враћање у пређашње стање.

Неосновано се наводима указује да је пуномоћник тужиље био дужан да предлог за враћање у пређашње стање зато што је адвокат био дужан да поднесе у року од 8 дана од дана када је пропустио да приступи на рочиште за главну расправу тако што би се обавестио о “судбини предмета” и поднео предлог за враћање у пређашње стање као благовремен. Ово стога што је пуномоћник тужиоца за последице пропуштања стекао сазнање тек пријемом решења П бр. 270/05 од 03.04.2007. године, јер се за последицу пропуштања може се сазнати тек када се добије решење суда којим се тужба сматра повученом и од тог дана тече рок за подношење предлога за враћање у пређашње стање. Како је пуномоћник тужиље ожалбено решење примио 18.05.2007. године а предлог поднео дана 19.05.2007. године - у оквиру рока од 8 дана од пријема наведеног решења и у року од 60 дана од дана пропуштања радње (03.04.2007. године) то је правилно првостепени суд нашао да се ради о благовременом предлогу за враћање у пређашње стање по коме је потом поступао и нашавши да су разлози за пропуштање оправдани дозволио враћање у пређашње стање. У преосталом делу у којем се указује на оправданост разлога за пропуштање пуномоћника тужиље да приступи на рочиште заказано за 03.04.2007. године, овај суд није разматрао јер је у том делу жалба није дозвољена.

Имајући у виду наведено, на основу овлашћења из одредбе члана 387 тачка 2

ЗПП-а одлучено је као у ставу првом изреке у погледу одлуке о враћању у пређашње стање.

Према утврђеном чињеничном стању дана 13.10.2003. године око 10,50 часова у ..., на раскрсници Ул. ... и ... на обележеном пешачком прелазу, тужени ББ је не придржавајући се саобраћајних прописа из члана 30 став 2 ЗОБС тако угрозио јавни саобраћај да је довео у опасност тело тужиље услед чега је она задобила тешке телесне повреде на тај начин што је, управљајући теретним возилом марке Volvo тип F12, рег. ознака ... са приколицом марке Горица ИППГ– 6 регистарских ознака ... из правца Уздина ка Панчеву, возилом није управљао са нарочитом опрезношћу и таквом брзином да, у случају потребе, може да заустави возило испред обележеног пешачког прелаза, иако је био свестан да услед овакве његове вожње може доћи до саобраћајне незгоде, услед чега је предњим левим делом теретног возила ударио у оштећену, овде тужиљу АА (тада ...) која је прелазила преко пешачког прелаза гурајући са своје десне стране бицикл, на чијем задњем седишту је седео тада малолетни оштећени ГГ услед ког удара је дошло и до пада на коловоз АА овде тужиље, а као последица наведеног код ње су наступиле тешке телесне повреде у виду прелома стидних костију обострано, прелома крила крсне кости десног и попречног наставка петог слабинског пршљена, пуцања зида вагине, предела дражице и мокраћовода, меког ткива упалне међице, нагњечење и огуљотину коже у пределу десне бутине, ишчашења левог крсног бедреног зглоба и нагњечење тела. У погледу наведеног догађаја описаног на управо овај начин овде тужени ББ правноснажно је осуђен пресудом Општинског суда у Ковачици К бр. 133/04 од 14.04.2005. године због извршења кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 201 став 3 у вези са чланом 195 став 3 у вези са ставом 1 КЗ РС, те му изречена новчана казна. Критичном приликом тужени ББ управљао је описаним теретним возилом које је власништво туженог ВВ, а по његовом радном ангажовању као предузетника који се бави друмским превозом терета.

Услед наведених повреда код тужиље је дошло до умањења опште животне активности у проценту од 37,5 % а као последица наведеног од стране судских вештака медицинске струке Др Дражена Јелаче од 09.08.2024. године и Др Руже Катњић од 03.10.2024. године утврђено да се, са трауматолошког односно ортопедског и хируршког аспекта код тужиље ово умањење опште животне активности у проценту 37,5 %, огледа у јаком деформитету карлице након санација прелома исте и преваходно препонских костију обострано као и крила десне крстачне кости са делимичним ишчашењем у припадајућем зглобу са кости истостране бедрењаче али и прелома седалних костију што је за последицу имало коначно изражену денивелацију карличног прстена у смислу померања коштаног дела са десне стране комплетно вертикалном смеру према горе због чега је десна нога краћа за 2 цм са последицама на покрете у оба зглоба кука и крајњим фазама обима покрета те стања после повреде вагине и дражице. Наведено умањење животне активности манифестује се на бројне начине између осталог као немогућност дуготрајнијег седења и стајања на једном месту, ограничењима и лимитима те великим делом онемогућеним пословима, активностима и спортом који захтевају трчање, извођење скокова, великим ограничењима приликом обављања послова и активности у чучењем и клечењем положају, значајним потешкоћама и лимитима приликом упражњавања активности сопственог опслуживања у смислу припремања хране, личне хигијене, облачења,

обувања и слично, немогућности дизања и ношења средње тешких, теже и тешких терета итд. Код тужиље је наступила наруженост средњег степена и у неким животним ситуацијама и на граници са тешким степеном због свих последица и мањкавости наведених те храмајућег хода и искривљености тела у вертикалном положају са асиметријом карлице као и ожилжних промена у пределу гребена костију бедрењаче обострано свих шест, промена промера од 1 цм од клинова спољашњег фиксатора те велике беличасте ожилжне плаже у предњој доњој половини леве бутине димензије 25 цм x 16 цм чиме је у битном и у израженој мери измењен дотадашњи спољашњи изглед и складност тела именоване, која је у време повређивања имала 24 године. Као последице задобијених повреда тужиља је трпела физичке болове у интензитету и трајању утврђеном налазом и мишљењем судских вештака (јаког интензитета у укупном трајању од 5 дана, средњег интензитета наредне 4 недеље, те слабог интензитета у наредном периоду све укупно 5 месеци, те привремене болове осећа и сада и у будућности слабог те средњег интензитета у пропорционалној зависности од степена активности дужине и тежине физичке активности вертикалног оптерећења). Тужиља је претрпела и страх интензитета и дужине трајања одређеног налазима и мишљењима вештака медицинске струке и то примарни страх јаког интензитета у трајању од 8 до 10 минута, секундарни страх високог интензитета у трајању од око 20 сати, те секундарни страх средњег интензитета у примени свих терапијских метода хоспиталног лечења у трајању од 3 месеца и секундарни страх слабог интензитета у трајању од наредних 8 месеци у време контроле ортопеда потребне контролне дијагностике и честог узимања аналгетика. Страх високог интензитета јавио се у времену добијања помоћи транспортом са лица места у току транспорта у прву медицинску установу, првих прегледа и дијагностике, у време транспорта до специјализоване установе за збрињавање политрауме, збрињавања оперативним методама повреда и општег стања, оперативног збрињавања поновљеног, те примене прве фармакотерапије и тераписјких ефеката у трајању од око 20 сати.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је ставом трећим изреке делимично усвојио тужбени захтев по висини и то у односу на туженог ББ, применом одредбе члана 154, 155 и 158 Закона о облигационим односима те применом одредбе члана 13 ЗПП а у односу на туженог ВВ применом одредбе члана 173 и 174 ЗОО те ја нашао да су оба тужена као солидарни дужници у обавези да тужиљи надокнаде штету коју је применом одредбе члана 200 проценио у висини за које је сматрао да представљају правичне новчане накнаде по сваком виду штете.

Првостепени суд је оценио најпре да правична новчана накнада за претрпљене физичке болове износи 800.000,00 динара, за претрпљени страх 750.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због наружености износ од 700.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањења опште животне активности у проценту умањења од 37,5 % у износу од 1.125.000,00 динара.

Потом је првостепени суд применом одредбе члана 192 и 205 ЗОО, ценећи приговор подељене одговорности истакнут од стране тужених, оценио исти основаним пошто је нашао да је тужиља својом радњом допринела настанку штете због чињенице што - непосредно пре него што је закорачила на пешачки прелаз то није

учинила на начин да је у складу са свим конкретним околностима конкретног случаја могла исти безбедно да пређе- односно тужила је погрешно проценила конкретну саобраћајну ситуацију јер није у довољној мери обратила пажњу на удаљеност и брзину возила којим је управљао тужени ББ критичном приликом, а које јој се приближавало, односно није на правилан начин проценила све околности, због чега је првостепени суд овај приговор нашао основаним. За наведено првостепени суд је дао и разлоге да је тужилина пажња морала да буде повећана због чињенице да је пешачки прелаз прелазила тако што је гурала бицикл на чијем је задњем седишту тада било њено трогодишње дете, што је успоравало њено кретање преласка преко пешачког прелаза, те је допринос тужиле настанку штетних последица првостепени суд проценио на 20 % и за наведени проценат умањено досуђене износе правичних накнада досудивши тужили накнаду по појединачним видовима и то: на име умањења опште животне способности износ од 900.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова износ од 640.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 600.000,00 динара, на име наружености износ од 560.000,00 динара, а на наведене износе тужили је досуђена и законска затезна камата почев од дана 03.12.2024. године као дана пресуђења у складу са одредбама члана 277 ЗОО.

Правилно је првостепени суд одмерио правичне износе накнаде за наведене видове нематеријалне штете према критеријумима предвиђеним одредбом члана 200 став 1 ЗОО у вези са одредбом члана 224 Закона о парничном поступку, имајући у виду интензитет и трајање претрпљених физичких болова и страха и душевних болова због умањења ОЖА тужиоца одмереног на 37,5%, као и душевног бола због наружености средњег интензитета одмереног налазима вештака медицинске струке, као и све остале околности случаја, а водећи рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом, у смислу одредбе члана 200 став 2 ЗОО-а. Стога се неосновано жалбом тужених указује да је првостепени суд погрешно применио материјално право приликом одмеравања висине правичне новчане накнаде тужили по појединим видовима штете, јер је о тужбеном захтеву за накнаду нематеријалне штете, првостепени суд правилно одлучио досуђивањем наведених износа по појединим видовима штете.

Неосновано се наводима тужених указује да је првостепени суд погрешно применио материјално право када је определио допринос тужиле настанку штетног догађаја у проценту од 20% јер управо супротно наводима жалбе, Апелациони суд као другостепени налази да је првостепени суд на основу правилно утврђених чињеница извео погрешан закључак о постојању доприноса тужиле настанку штетних последица, што није у коначном утицало на правилност побијаног дела одлуке којим је делимично усвојен тужбени захтев по висини.

Међутим, у одсуству жалбе тужиле у погледу одбијајућег дела захтева по висини из става четвртог изреке, пресуда је морала бити потврђена у ожалбеном делу због забране *reformatio in peius*, иако износи досуђени ставом трећим изреке не представљају пуну накнаду штете у правилно одмереним правичним износима

накнаде.

Наиме, иако првостепени суд изводи погрешан закључак о томе да је постојао допринос на страни тужиље настанку штетних последица којег је одмерио на 20%, а који се огледа у погрешној процени тужиље као пешака приликом ступања на коловоз, без утицаја су на правилност одлуке о висини досуђених накнада, имајући у виду да је током поступка несумњиво утврђено да је до контакта између возила којим је управљао тужени ББ, камиона са приколицом и тела тужиље, дошло на пешачком прелазу преко којег је тужиља прелазила гурајући са десне стране бицикл на коме је седело у корпи њено малолетно дете, као и да је до контакта дошло када је тужиља прошла половину пешачког прелаза, што значи да је тужиља долазила туженом ББ са леве стране и да је имао довољно времена да уочи пешака који је ступио на коловоз и који је прешао читаву половину односно једну коловозну траку, те је имао времена да своје кретање прилагоди и успори довољно да би пропустио пешака који се кретао преко пешачког прелаза, те не само да је за опис ових радњи осуђен правоснажном кривичном пресудом, која представља опис радње извршења кривичног дела, тешко дело против безбедности јавног саобраћаја, већ опис радње извршења дела није оставило могућност, према начину и месту на којем је дошло до контакта између возила и тела пешакиње која је прелазила пешачки прелаз, за закључак да је на страни пешакиње могло бити било каквог доприноса настанку штетних последица.

Неосновано се наводима жалбе тужених указује да првостепени суд даје неразумљиве и противречне разлоге тако што на тражених 1.000.000,00 динара а уз умањење од 20% досуђује 900.000,00 динара, зато што се у првостепеном суду јасно утврђује правична новчана накнада на име умањења 37,5% у износу од 1.125.000,00 динара, те је јасно на који начин је првостепени суд дошао до износа од 900.000,00 динара колико је досудио тужиљи на име умањења опште животне активности. Суд јесте везан висином тужбеног захтева опредељеним у тужби, али тако да не може досудити виши износ од траженог, а не тако што не може закључити да би правична новчана накнада била виша од оне коју тужиља тражи.

Неосновано се наводима жалбе тужених указује да је првостепени суд учинио погрешну примену материјалног права због тога што је одредбама Закона о основама безбедности саобраћаја и то одредбом чл. 108 став 3 ЗОБС, предвиђена обавеза прешака да пре него што ступи на обележени пешачки прелаз мора да се увери да то може да уради на безбедан начин, односно на удаљености и бризини возила која му се приближавају, а ово стога што је несумњиво током поступка утврђено да до контакта возила није дошло одмах након што је тужиља ступила на коловоз, из чега би могао да проистекне евентуално закључак да је тужиља неопрезно ступила на коловоз, већ да је до контакта дошло управо на другој половини пешачког прелаза када је тужиља већ прошла једну коловозну траку.

Иако се основано наводима жалбе туженог ВВ указује да је првостепени суд погрешно применио материјално право када је обавезао туженог ВВ (да надокнади штету коју је тужиља претрпела критичном приликом у саобраћајном удесу за који је искључиво крив ББ), као власника возила којим је штетник управљао критичном

приликом, на основу одредбе чл. 177 и 178 Закона о облигационим односима, зато што ималац опасне ствари одговара поред лица (а не за лице) коме је поверио ствар да се њом служи, односно поред лица које је иначе дужно да надгледа ствар (а није код имаоца на раду), ако је штета произашла из неке скривене мане, или из скривеног својства ствари на које му ималац није скренуо пажњу, у ком случају ималац одговара за властито пропуштање да другом скрене пажњу на скривену ману или својство опасне ствари. Како штета у конкретном случају није произашла из скривеног својства ствари, на које ималац није скренуо пажњу овде туженом ББ, и како је до незгоде дошло искључивом кривицом туженог ББ који је учинио пропуст узрочно везан за настанак незгоде, тако што није прилагодио брзину возила прилажењу пешачком прелазу, тако да се може зауставити и пропустити пешаке, који се налазе на коловозу, због чега у погледу одговорности од власника опасне ствари стоји основ за искључење његове одговорности, чак и ако би се нашло да ималац ствари може одговорати по основу својства власника опасне ствари у саобраћајном удесу, јер се може ослободити тиме што је штетна последица настала искључивом радњом трећег лица, односно овде туженог ББ.

Међутим, закључак првостепеног суда о томе да је тужени ВВ солидарно одговоран са туженим ББ правилан је, али основ његове одговорности лежи у одредби чл. 170 став 1 Закона о облигационим односима, којом је предвиђено да је за штету коју је запослени у раду или у вези са радом проузрокује трећем лицу одговара предузећу у коме је запослени ради у тренутку проузроковања штете, осим ако докаже да је запослени у датим околностима поступио онако као је требало. Како је тужени ВВ ангажовао туженог ББ, да критичном приликом превози терет возилом у власништву ВВ, а који је у обављању делатности проузроковао штету тужилци и није поступао онако како је требало, јер је учинио пропуст у саобраћају који је довео до штетних последица, то тужени ВВ одговара за штету коју је причинио тужени ББ, јер ју је овај причинио у раду, а тужилац му је био послодавац.

Овај суд је ценио и остале наводе жалбе тужених, али их посебно не образлаже применом овлашћења из чл. 382 став 1 ЗПП-а, имајући у виду да нису од утицаја на доношење другачије за жалиоце повољније одлуке у овој правној ствари.

Овај суд као другостепени ценио је да се првостепени суд током поступка позива и примењује одредбе Закона о парничном поступку (“Сл.гласник РС” бр. 125/2004 и 111/2009), али то није утицало на правилност првостепене одлуке.

Како се ни осталим наводима жалбе не доводи у питање законитост и правилност побијане одлуке, Апелациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, на основу одредбе члана 375 ЗПП-а.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, из става петог изреке побијане пресуде, имајући у виду да је првостепени суд правилном применом одредбе чл. 149, 150 и 159 ЗПП и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, одмерио трошкове тужилци сразмерно успеху у спору. Одлука у ставу другом изреке донета је применом одредбе чл. 161 ЗПП-а, у вези са одредбом чл. 149 ЗПП-а, имајући

у виду да одговор на жалбу није нужни трошак тужиље.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић